

**Erasmi a Chokier Tractatus absolutissimus de
iurisdictione ordinarii in exemptos, deque illorum
exemptione ab ordinaria iurisdictione**

Mvltis Pontificvm Decretis, Et SS. Congregationis ... Cardinalium
Declarationibus illustratus ; omnibus in iudicio Civili & foro Ecclesiastico
versantibus perquam utilis ac necessarius ; in duos tomos ab ipso Auctore
distinctus

Chokier, Érasme de
Coloniae Agrippinae, 1684

43. Territorium quando dicatur exemptum & nullius Diœcesis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61886](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61886)

Non tolli ostendi alio in loco, idq; etiam si detur de non usu per annos mille. *Far. dec. 213. p. 1. l. de quib. n. 33. ff. de legib. Alex. cons. 136. n. 19. li. 2. Far. dec. 213. p. 1. l. etiam si lupervenerit contrarius usus, nisi de expresso consensu aut Papæ scientia constet, Abb. c. 1. n. 4. vers. unde ibi de Treuga & pace. Præpositus c. in istis §. leges. n. 3. ubi nisi dato consensu Papæ d. 4. Far. d. dec. 213. §. 197. p. 1. ubi latè. Non probatà contrarietate legislatoris, aut successoris æqualem auctoritatem habentis contrarius usus suffragatur. *Farinac. dec. 221. nu. 4. p. 1. Abb. c. 1. n. 4. de Treuga & pace. Rotæ dec. 10. de consuet. In antiq. Ideoque opus est ut scientia aut consensus expressus non verò tacitus interveniat. Far. d. decif. 22. n. 6. Franc. c. cum de beneficio n. 4. de præb. in 6. n. 1. etiam Archid. n. 2. vers. nec mireris. Signanter in actibus negativis in quibus contradicere & acquiescentia est necessaria. *Covar. ad reg. possessor. par. 2. §. 4. n. 6. vers. Hinc sunt objectioni, Rpa c. cum Ecclesia. n. 68. de causis poss. & propriet. Far. d. dec. 221. n. 8. p. 1. Sufficiens autem probati scientiam Papæ, si probetur scientia ejus officialium, tradunt Doctores laudati à *Farin. dec. 356. n. 9. p. 1. Bart. l. si publicanus §. in omnibus. ff. de prob. Cran. de Antiq. semp. p. 4. §. absolut. n. 23. Boer. dec. 264. n. 19. Surdus cons. 429. n. 11. et de re etiam tractavi tomo 2. de iurisdictione ordin. in exemptos part. 2. q. 111.****

Q U Æ S T I O XLIII.

Territorium quando dicatur exemptum esse à Jurisdictione
Episcopi & nullius diœcesis.

S U M M A R I U M.

1. *Distinctio loci exempti, & loci nullius Diœcesis.*
2. *Superiorum locorum nullius Diœcesani possunt appellari.*
3. *Diœcesanum territorium ab alio segregatum solus Papa concedit.*

Dispar est ratio loci exempti, & loci nullius Jurisdictionis: locus enim exemptus licet non sit de diœcesi. *Fel. & DD. c. Grave de off. ord. c. cum Episcopi nbi Fran. in 2. vol. & Gem. nu. 3. de off. ord. in 6. Feder. de Senis cons. 2. n. 4. Gem. c. 2. n. 19. ubi Franc. in §. statuto. n. 10. & seqq. de Const. in 6. gloss. Clem. frequens verb. 6. primi anni & ibi vultu n. 127. de excess. Prælat. Far. dec. 324. p. 1. at verò locus nullius diœcesis, neq; de diœcesi est, neque in diœcesi, sed est proprius diœcesis, & per se consistens, cuius quoq; respectu ii qui privilegio quopiam talium locorum superiores sunt, diœcesani possunt appellari. *Lo. clem. 1. §. volumus in ver. 6. diœcesanis nbi Card. in q. 4. n. 2. vultu n. 4. Imm. n. 3. Abb. n. 15. de foro compet. propriumq; territorium dici possunt possidere. l. pupillus §. Territorium ff. de verb. sig. in 6. Far. d. decif. 324. n. 1. in fi. p. 1. ejusmodi diœcesanū Territorium ab alio segregatum, solus Papa ad quem diœcesium sepe**

Separatio spectat, concedere potest. *Hoff. c. cum Coningat nu. 1. de foro comp. ubi Butr. n. 1. vers. de Consuetudine autem Abb. n. 18. Bellam. n. 15. vers. samen certum est.* proinde impropria est Doctorum locutio, cum ajunt loca exempta constituitere territorium deper se: intelligendi enim sunt quo ad certos quosdam effectus & per modum cupidam comparationis. *Fel. d. c. graven. 2. in fin. Rob. conf. 31. n. 44. p. 3. Far. d. loco 100. § 7.*

QUÆSTIO XLIV.
Qualis sit privilegii exemptionis effectus.
SUMMARIUM.

1. Exemptio simpliciter per Papam concessa eximere solet ab omnibus excepto Papa.
  2. Multa Episcopo censentur reservata, quæ ei specialiter non adimuntur.
  3. Privilegia exemptionis monasteria, & eorum membra, non dicuntur eximere loca & castra, sive populum.
  4. Exemptiones sunt stricti juris, & in multis casibus Episcopi habent in exemptis jurisdictionem.
- Exemptio simpliciter per Papam concessa eximere solet quidem ab omnibus excepto Papa, uti alio in loco scripsi. *lib. 2. quæst. 2. nu. 13.* nihilominus tamen multa Episcopo censentur reservata quæ ei specialiter non adimuntur, *Anchar. cap. post. nu. 45. vers. quod prob. de foro comp. § cap. 2. num. 10. ubi Franc. nu. 20. vers. quando Prælati de cons. in 6. Farinac. dec. 324. num. 5. part. 1.* Hinc est, quod exemptionis privilegia eximant quidem à subventionem, sed non à situationem & denominationem, *Puall. clem. 1. num. 44. de Privileg. Franc. d. c. 2. §. statuto vers. sed adventu de cons. in 6. Farinac. d. dec. 324. num. 4.* Præterea, Privilegia exemptionis monasteria, & eorum membra, non censentur eximere loca & castra sive eorum populum, nec faciunt territorium separatum, sed exempti dicuntur tantum habere Jurisdictionem in personas, non verò in locis, & per exemptionem ubi *Gem. num. 5. Franc. nu. 3. vers. 5. Nota Anchar. num. 3. vers. 4. Nota de Privileg. in 6. Far. d. dec. 314. num. 6. Guiliel. de Monte laud. clem. Pastoralis num. 24. de re jud.* sunt enim exemptiones stricti Juris, uti abis ostendi. *l. 4. quæst. 4.* denique multis in casibus exemptione non obstante, ordinarium habere Jurisdictionem in exemptos, & plusquam centum casibus, recensit *lib. 1. quæ. 45.*

QUÆSTIO XLV.
Memborum Ecclesiæ vocabulo quid comprehendatur.

Breviter ea comprehenduntur, quæ illi Ecclesiæ unita sunt. *DD. clem. 1. de excess. Prælat. clem. 1. ubi Imola. nu. 29. de Rescript. Corn. conf. 262. nu. 3. l. 3. Farin. dec. 324. nu. 9. part. 1.* Pars enim sine suo toto considerari non potest, *Præfes loco à toto ad partem. Far. d. n. 9. DD. clem. de excess. Prælat. § in Clem. 1. ubi Imol. num. 29. de Rescript. Corn. conf. 262. num. 3. l. 3.*

QUÆ-